

BILTEN br.VII

Podgorica, 16.09.2013.g

Izmjene i dopune Zakona o Vojsci

Proces rada na izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore koji traje od 15. juna 2011. godine je rezultirao Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci (u daljem tekstu Predlog) koji je od strane Vlade Crne Gore 21.06.2013. godine upućen Skupštini na odlučivanje.

U SOVCG smatramo da pored određenih pozitivnih rješenja Predlog nije obuhvatio ili je nepotpuno i neadekvatno obuhvatio određena pitanja. Izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci se nije prišlo sveobuhvatno već parcijalno bez vidljivog i opravdanog razloga. Nije se dala potrebna pažnja i značaj implementaciji Preporuka Savjeta Ministara Evrope o zaštiti prava i osnovnih sloboda pripadnika oružanih snaga -CM/Rec (2010) 4. Sindikalna prava su značajno ograničena i nedovoljno konkretizovana.

U izradi Predloga SOVCG nije bila adekvatno i u dovoljnoj mjeri uključena što nas je dovelo u situaciju da putem predloga amandmana djelujemo na isti, što smo mi i uradili. Amandmane smo dostavili nadležnim skupštinskim odborima i poslaničkim klubovima u Skupštini Crne Gore.

SOVCG je u izradi amandmana oslonac našla u Ustavu Crne Gore, Zakonu o radu, Preporukama Savjeta Ministara o zaštiti prava i osnovnih sloboda pripadnika oružanih snaga-CM/Rec (2010) 4, rješenjima i iskustvima vojski evropskih država i država u regionu i rješenjima u određenim državnim institucijama Crne Gore. **Naši predlozi amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci se odnose na sledeće:**

Nova kategorizacija profesionalnih vojnih lica: Tražili smo da se iz postojeće kategorizacije izbrišu kategorije vojnik (oficir, podoficir) po ugovoru tako da izmijenjeni član 6 glasi: „Profesionalna vojna lica su: vojnici, podoficiri i oficiri”

Trajanje ugovora o službi u Vojsci na određeno vrijeme: Tražili smo da se ugovor o službi u Vojsci na određeno vrijeme zaključuje na period od pet godina. Ovo smo predložili kao alternativu ukoliko se, po logici lex specialis, ne uvažava odredbe Zakona o radu Crne Gore kojim se ugovor o radu na određeno vrijeme poslije dvije godine transformiše u ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

Prava lica na službi u Vojsci na određeno vrijeme: Tražili smo da „Profesionalno vojno lice zaposleno na određeno vrijeme kome prestane služba u Vojsci bez njegove krivice ili mu istekne ugovor a isti ne bude produžen, ima pravo na otpremninu, u visini od jedne bruto zarade koju je lice ostvarilo u mjesecu koji prethodi mjesecu u kojem mu prestaje služba, za svaku navršenu godinu profesionalne vojne službe, ali ne više od 20 bruto zarada”. Takođe smo tražili da ovim licima, koja su u službi u Vojsci provela 8 i više godina, u cilju bolje adaptacije i prilagođavanja uslovima rada i života u civilnom društvu, pripada pravo na prekvalifikaciju o trošku Ministarstva”.

Trajanje službe u Vojsci za lica zaposlena na određeno vrijeme: Tražili smo da za vojnike zaposlena na određeno vrijeme služba u Vojsci traje do 45 godina života umjesto dosadšnjih 35.

Ogranizavanje sindikalnih prava: Tražili smo da se članu Predloga koji glasi: „Sindikalne aktivnosti u Vojsci ne mogu se odnositi na: sastav, organizaciju i formaciju Vojske, obuku, spremnost i borbenu gotovost Vojske, upotrebu i popunu Vojske, pripravnost i mobilizaciju, opremanje naoružanjem i vojnom opremom, upotrebu jedinica Vojske u međunarodnim snagama, komandovanje i rukovođenje u Vojsci i sistemu odbrane, kao i na odluke Savjeta za odbranu i bezbjednost“ dodaju riječi: „osim u dijelu koji se odnosi na položaj i prava zaposlenih iz oblasti rada i radnih odnosa”, jer bi se u protivnom ovim novim članom potpuno ograničila i obesmisllila sindikalna prava u Vojsci.

Uslovi za unapređenje u viši čin: Tražili smo da se poznavanje engleskog jezika izbaciti kao opšti uslov za unapređenje u viši čin.

Zadržavanje prava kada se zaposleni u Vojsci, bez njegove krivice, rasporedi na formacijsko mjesto nižih formacijskih elemenata (čina i/ili položaja-platne grupe): Tražili smo da u ovom slučaju profesionalnom vojnom licu pripadaju prava koja je imalo na ranijem formacijskom mjestu i da ovakvo postavljenje ne može trajati duže od dvije godine.

Prava zaposlenih kada duže od mjesec dana preuzimaju dužnost tj. obaveze i odgovornost drugog lica odnosno radnog mjesta i istu obavljaju pored svoje redovne dužnosti: Predložili smo novi stav koji glasi: „Kada nema uslova da se vršilac dužnosti postavi u skladu sa stavom 2 ovog člana (oficir na mjesto oficira), za vršioca dužnosti se postavlja lice koje preuzima obaveze i odgovornost lica iz stava 1 ovog člana bez obzira na njegov čin i stepen obrazovanja”.

Pravo na dodatak po osnovu ukrcanja: Tražili smo da se obezbijede jednaka prava za sva lica koja su stalno ili privremeno ukrcana na ratnom brodu ili plovnom sredstvu.

Zadržavanje prava kada zbog prestrukturiranja zaposleni ostaje bez radnog mjesta (stanje „na raspolaganju”): Tražili smo da za vrijeme stanja „na raspolaganju” profesionalno vojno lice ima pravo na zaradu u visini posljednje zarade koju je ostvarilo. Takođe smo tražili da lica kojima prestane služba po ovom osnovu, a koje imaju preko 12 godina službe u Vojsci na svaku godinu službe postojeća otpremnina (12 bruto zarada) se dodatno povećava za iznos jedne bruto zarade za svaku navršenu godinu profesionalne vojne službe, ali ne više od ukupno 20 bruto zarada”.

Pitanje dodatka na zaradu: Tražili smo da dosadašnja rješenja po kojima zaposlene sleduje dio naknade za prevoz do radnog mjesta reguliše da ih sleduj puni-realni troškovi prevoza i da zaposleni imaju pravo na nadoknadu stvarnih troškova preseljenja u zemlju ako je isto prouzrokovano potrebama službe. Takođe smo tražili da profesionalno vojno lice sleduje dio troškova zakupa stana, po odlasku u penziju, ako do tog dana nije riješilo stambeno pitanje.

Prestanak profesionalne vojne službe zbog negativne službene ocjene: U Predlogu se traži da, umjesto dosadašnje regulative da dvije negativne službene ocjene budu razlog za prekid službe u Vojsci, uslov za prekid službe bude jedna negativna službena ocjena.

Definisanje težih oblika kršenja vojne discipline: Tražili smo da se izbriše teži oblik kršenja vojne discipline koji glasi: "ponavljanjem disciplinskih grešaka (blaži oblik kršenja vojne discipline), činjenjem najmanje dvije disciplinske greške u toku jedne kalendarske godine". Tražili smo i da se kao teži oblici kršenja vojne discipline dodaju: "kolektivno kažnjavanje", "diskriminacija potčinjenih i mlađih po bilo kom osnovu", "izlaganje situaciji i riziku pripadnika Vojske u kojim bi njihovi životi neizbježno bili ugroženi bez jasnog i zakonitog vojnog cilja, kao i okolnostima u kojima bi se zanemarila ugroženost života", "neprijavlivanje radnji koje se kose sa pravom na život pripadnika Vojske i drugih radnji kažnjivih po ovom Zakonu",

Dodatno definisanje-preciziranje prava i obaveza zaposlenih u Vojsci: Tražili smo da se u stavu koji definiše obaveze dodaju nove dvije tačke koje glase: 8) "da se usprotive zakonskom poretku koji se manifestuje u vidu genocida, ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti ili torture" i 9) "da se usprotive svakom obliku diskriminacije u pogledu njihovih ljudskih prava i sloboda na osnovu pola, seksualne opredijeljenosti, rase, boje, jezika, njihove religijske pripadnosti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, udruživanja u vidu nacionalne manjine, svojine, rođenja ili nekog drugog statusa". Takođe smo tražili da se prava lica na službi u Vojsci preciziraju novim stavom koji glasi: "Lice u službi u Vojsci ima pravo: 1) pristupa svojim ličnim podacima i dosijeima; 2) da dobije obuku o ljudskim pravima i međunarodnom humanitarnom zakonu; 3) na odgovarajuću ishranu koja u što većoj mjeri uzima u obzir njihove godine, zdravstveno stanje, religijsku pripadnost kao i prirodu njihovog posla; 4) na odgovarajuću naknadu u slučajevima kada su povrijeđeni u toku službe; 5) na odgovarajuću naknadu kada im prestaje profesionalna vojna služba a u toku službe su povrijeđeni ili su se razboljeli zbog rada u službi; 6) da odmah budu informisani o prirodi optužbi za povredu vojne discipline; 7) na pravedno saslušanje i izjašnjavanje o optužbama koje mu se stavljaju na teret kada je optužen za povredu vojne discipline i 8) da prisustvuje protestnim ili političkim skupovima i drugim aktivnostima.

Posebno ističemo da je u Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci vraćeno pravo zaposlenima u Vojsci Crne Gore na naknadu za rad duži od punog radnog vremena, rad noću neradnim danima i praznicima kao i pravo na novčanu naknadu za dežurstvo i čuvarsku službu, što je nesumnjiv rezultat zalaganja SOVCG.

Predlog amandmane smo dostavili Ministru odbrane, nadležnim skupštinskim odborima (svim članovima Zakonodavnog i odbora za bezbjednost i odbranu) i poslaničkim klubovima u Skupštini Crne Gore. Takođe smo sa predlogom amandmana upoznali Evropsku organizaciju vojnih udruženja i sindikata –EUROMIL od koje smo dobili pozitivno mišljenje i spremnost da se u smislu podrške istog obrati nadležnim institucijama u Crnoj Gori.

Konkretno predloge amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci sa obrazloženjima istih možete naći na sajtu SOVCG.

Aktivnosti IO SOVCG

(30.04.-14.09.2013.g)

Održan je sastanak IO SOVCG u širem sastavu (sa sindikalnim povjerenicima) -14.05.2013.g.

Realizovana je akcija potpisivanja inicijativa USSCG za izmjene i dopune Zakona o socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti i Zakona o penzijsko-invalidskom osiguranju.

Realizovano je informisanje zaposlenih u i članstva o aktuelnim pitanjima i aktivnostima (u junu).

Izrađen je Predlog amandmani na Predlog zakona o izmjenama i dopunama ZoV i dostavljen nadležnim tijelima Skupštine Crne Gore.

Uspostavljena komunikacija i unaprijeđena saradnja sa komandnom strukturom

Održan sastanak Ministrom odbrane i Predsjednika SOVCG (19.07.).

Na poziv Sindikata odbrane i bezbjednosti (SOB) Armije Makedonije četvoročlana delegacija SOVCG je boravila u posjeti ovom sindikatu u vremenu od 06.-08.09.2013.g. Troškove ove aktivnosti je snosio domaćin SOB AM.

Obavještenja:

Po osnovu korišćenja sredstava Fonda za prevenciju radne invalidnosti i rekreativni odmor zaposlenih besplatan odmor je koristilo ukupno 17 članova SOVCG (4 CL, 8 podoficira, 5 VPU), od predviđenih 20. Odmor je korišćen u hotelima Adria-Čanj, Lighthouse-Herceg Novi, Planinka-Žabljak, Velika Plaža-Ulcinj i Institutu Simo Milošević-Igalo. Među licima koja su koristila besplatan odmor su i dva bivša vojnika po ugovoru, Stanišić Duško i Pavlović Dušan, kojima zbog članstva u SOVCG nije produžen ugovor o službi u Vojsci.

Uz saglasnost Ministra odbrane i Načelnika Generalštaba od 01.09.2013.g. **SOVCG za svoje potrebe koristi novu kancelariju koja se nalazi u objektu bivšeg VMCa** (ulaz sa parking prostora). Dosadašnja kancelarija u kasarni "Masline" se više ne koristi.

Buduće aktivnosti

Do kraja tekuće godine planirali smo realizaciju sledećih aktivnosti:

-Sveobuhvatni napori u cilju prihvatanja i usvajanja predloga amandmana SOVCG na Predlog izmjena i dopuna Zakona o Vojci;

-Pokretanje inicijative za razmatranje položaja i prava civilnih lica-CL na službi u VCG;

-Sportsko-rekreativne aktivnosti članstva povodom obilježavanja tri godine od osnivanja SOVCG (05.10.);

-Pokretanje inicijative za izradu novog Pravilnika o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u MO i VCG;

-Učešće na sastanku Predsjedništva EUROMILa (Brisel 17.-19.10.2013. g.);

-Predlaganje izmjena i dopuna Uredbi o zaradama i naknadama zaposlenih u MO i VCG;

-Redovno periodično informisanje zaposlenih i članstva (oktobar-novembar).

-Učešće na stručnoj raspravi na temu "Sloboda udruživanja i ljudska prava zaposlenih u vojsci u zemljama Mediterana", u organizaciji EUROMILa (Madrid 19.11.2013.g.);

-Održavanje III redovne Skupštine SOVCG (novemb.), promjena naziva i statusa, usvajanje novog Statuta i programa rada za 2014. godinu.